

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.

Hirdetési díj: Háromhastós betűsor egyszeri hirdetésre 30 fill. Többhastós hirdetésért jutányosabb. Nyitlitter: minden sor 40 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-körnek és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Eperjesen, Szébeni-út 14. sz. —
Kiadóhivatal: KÖSCH ÁRPÁD könyvnyomtató-intézet Eperjesen, Fő-utca 59. sz.

Eperjes ipari elmaradottságának okairól és fejlesztésének módjáról.

Írta: Stark Zsigmond, okl. gépészmérnök. (Vége.)

Nálunk a gombhoz vesznek az emberek hitelbe kabátot; az osztrák ember előbb kiküzd magának a kabátot, gombbraváló aztán már könnyen akad. Oda-künn a vállalatok éppen ellenkező módon és alapon jönnek létre. A kereskedő fél-emberöltön át árucikkjeinek piacot teremt. Midőn ezt megszerezte, az árú előállításával kezd kisiparosok útján manipulálni, és midőn ilyképpen erőben és tapasztalatban növekedett, a magának összetoborzott munkaerővel fokozatosan létrehozta a gyárat; a mit eddig elszórtan produkált, most már egyesítve egy helyen, közös, *kisebb* regievel, céltudatosan és célirányosan gyártja.

Ha aztán a vállalatot, az előálló természetes szükségletnek megfelelően, nagyobbítani szándékozik, a szolid alapon fekvő vállalatra mindig akadnak résztvevők, a kik tőkétikkel bizalommal bocsáthatják rendelkezésre. Így keletkeztek és így emelkedtek a mai legnagyobb brünni, reichenbergi, bielitz, jägerndorfi és többi osztrák textilvállalatok. A milliomos gyárosok ma ugyanazzal a komolysággal és szerénységgel ülnek napestig irodájukban és gyárjukban, mint kicsiny kezdő korukban; ebben van az ő nagyságuk és erejük. Nálunk pedig mindennek a szomorú ellentétét találjuk.

Nincs még tőke, sem piac, sem munkaerő, a mely három tényező tudvaleg a gyáralapításnak első kelléke; ellenben van néhány, állásra és busás jövedelemre vágyó ember, ki eddig semmiféle pályán nem boldogult.

Összetoborzának lokális érdekekből álló hívőket és részvénytársaság alapítására vállalkoznak, mert ez a legelső és legfontosabb: az eszköz, mint cél. Midőn a törvényesen előírt 30%-a a részvénytőkének lefizetett, következik a minden előirányzat nélküli gyáralapítás, fényes berendezés, nagy adminisztratív gépezet; mire a gyártásra kerül a sor, már nincs forgótőke. Nosza rajta, jön a hajtsa újabb tőke után, mely most már

csak bizalmatlanabban csöppen az ily, egészségtelen vállalat ölébe. Végére — óriási tőke fölemelésével — megkezdődik a gyártás, szintén csak sok kísérletezés; szakértők híján való próbálgatások után létrejönnek az elsőszülött termékek, de a miről a bureaujában nagyúri előkelőséggel uralkodó vezérigazgató megkezdett, nincs még piaca a gyártmányoknak. És most következik a legszomorúbb hajszolás vevők és rendelések után. Ennek következménye pedig a mindenáron való eladási törekvés, a veszteséggel járó szállítások, a mibe nemcsak ily helytelenül «gründolt», hanem még a legegészségesebben alapított vállalatnak is belepusztulnia kell.

A másik hibája kis-, de még nagyiparosainknak is, hogy nem akarnak és nem tudnak kalkulálni. Az ármegállapítás, nem mint azt minden racionális vállalkozó teszi, az anyag, munkabér és regie összevetése alapján történik, hanem gondolomformára, ötletszerűen, a szerint, a mint a vevő, vagy gyártó könnyelműsége vagy nembánomsága azt megengedhetővé teszi.

További oka ipari elmaradottságunknak, hogy nem nevelünk iparosokat. Az iparos-osztály általában nem rendelkezik azzal az intelligenciával, melyet foglalkozása megkíván. Az anyag, az áralakulás, a modern munkaműveletek alapos és széleskörű ismeretere van szükség, hogy a versenyt az iparos mindenképpen kiállja és fentartsa. Hogy komoly törekvés, a külföldi viszonyok alapos ismerete és az ott szerzett tapasztalatok célirányos felhasználása mily virágzó vállalatot teremthetnek, arra más téren követendő példaként említhetjük a helybeli nyomdaipar leghivatottabb képviselőjét, Kösch Árpádot, a ki vállalatát páratlan buzgalommal, széleskörű szakismerettel és a legmodernebb eszközök felhasználásával arra a polczra emelte, mely minden tekintetben a legnagyobb nyomdavidálatokkal a versenyt fölveheti.

Az ipari nevelés feltétlenül az első lépés az ipar helyes kifejlesztéséhez. Kétségtelen, hogy meglevő vállalatok rendkívül nevelőleg hatnak az iparos-osztály fejlesztéséhez; az ily vállalat sokkal kedvezőbb gyakorlati iskola, mint bármely elméleti intézet. Az előképzettség megszerzéséhez mindenesetre az ipari szakiskolákra is szükség

van. A kereskedelmi kormányának azonban arra kellene törekednie, hogy minden községben alsófokú ipari szakiskolákat teremtsen. A tanonciskolák teljesen reformálandók, kiemelendők az elméleti oktatás keretéből és intelligens iparosok, meg mérnökök vezetésére bízandók. Csak jól nevelt kisiparosokból támadhatnak az új nagyiparos-osztály és jól nevelt legényekből az erős munkás-nemzedék.

Ha az ember Morva- vagy Csehország nagyobb ipari városaiban jár, sajátosan érzi a környezet óriási befolyásoló hatását. Például Brünnben vagy Reichenbergben minden gyermek rendelkezik bizonyos textilipari szakismerettel, a mit úton-útfélen lát, elles és természetszerűen elsajátít; ily környezetből jut ki a leg-erősebb iparos-nemzedék.

Magyarország minden vidékén vannak szövéshez értő parasztjaink; ez teljesen elegendő alap, hogy belőlük új erőket fejlesszünk és szövőipari vállalatokat teremtsünk.

A kis földesgazda családjával együtt majdnem az egész telet tétlenül tölti pedig a háziipar fejlesztésével micsoda szép tőkét lehetne kovácsolni ebből a télen dologtalanul heverő munkaerőből.

Példaként ismét Cseh- és Morvaországra kell hivatkoznunk, a hol a mezőgazdaság sokkal intenzívebb kultiválása mellett, a háziipar, különösen a textilipar terén, óriási méreket öltött. A nagy textilipari gócpontok körül minden kisgazdának van szövészeke, melyen a gyáros részére, a föle kapott nyersanyagot feldolgozza; ez az úgyn bérszövés. Ugyanígy készül a legtöbb kötött- és kötszövött-árú; a gyárosok ellátják a parasztasszonyokat kézi kötőgépekkel és anyaggal, úgy, hogy állandó házimunkával igen szép mellékkerestre tesznek szert.

Miután magánvállalkozóink nincsenek vagy csak gyéren akadnak, az államnak magának kellene itt a jó példával elüljárnia és egyes vidékeken mintagyárak felállításával egyrészt iparosokat gyakorlatilag nevelnie, másrészt kézigépeknek a szegényebb munkás-osztálynak rendelkezésre bocsátásával ezeknek alkalmat szolgáltatnia szabad idejük intenzív kihasználására.

Óriási átalakító hatása van minden meglevő vállalatnak, még a laikus közönség gondolkodására is. A gyár-

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZAJA.

SÓVÁR.*

Írta: Szeghalmy Gyula.

Sárosvármegyében, Eperjestől délkeletre, Tótsóvár, Németsóvár és Sóbánya helységek fölött roskadozik.

Ósregi telep. Már a honfoglalást megelőző évezredekben is lakták. Ha hihetünk a földet turo, ócska cserepekből, csontokból történeteket kiokumláló tudósoknak, hegyeiből már az ő marahanok is fejtegették a sót és jóféle fönnicziai fémért, India selyméért, Szigia borostyánjáért nagyban szállították hol északra, délre, hol meg napkeletre.

A krónikák szerint Zwentibold tótjai is az itt ásott sóból vivék Árpádnak a hódolás jelét.

Patakját az elkárhozottak könyveiből eredetnek mondja a nép, mivelhogy oly sós, mint a köny s a ki vízával él, oly szomorú és halovány leszen, mint az elkárhozottak maguk.

Sóbányája ma is töméntelen sókövet ad. Vízéből hófehér, lisztpuha sóport főznek. A környék helységének első királyaink azért adományozták a «Só» predikátumot, s a hegytetőre rakott kőfészeknek is azért lett a neve Sóvár.

* Szerzőnek a «Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület» megbízásából gyűjtött «Félvidéki Regék» cz. munkájából. A mű 80 regét foglal magában s kb. 600 oldal terjedelemben, remekül illusztrálva, decz. havában jelenik meg. Ára 7 korona. Előjegyzések a szerzőhöz: Szeghalom (Báthory-u. 415.) küldendők.

— Kivánságodra, jó uram, — szolt ottjártomban Porubán bátya, az öreg harangozó — elmondom néked a sóvári romok regéjét.

S tüzet csiholva, füstbodrot fújva, Porubán bátya imígy regélte el.

— Vagy hétszáz éve.

Kún-László volt akkor a király.

A Zaturecz csucsán akkor rakták ama kőfészeket ott, a melynek mohos omladékait láthatod, uram, a fenyő-lomb mögött.

Miczbán Simon volt az első gazdája.

Kemény legény. Rettegett hős, kinek hírét-nevét lantpengető igrizc danája vitte szerteszét.

Hitéstársa kegyes perszóna volt. Szegényen segítő. Jó adakozó.

Nem is kerülte el várát a szegény.

Történt egy ízben, hogy a várba koldusasszony vetőde be, kinek éhségtől aszott karjain egy-egy rongyokba burkolt gyermek ült.

Ikrek valának.

Azt tartom, jó uram, a gyermek istenáldás. Két gyermek kétszeresen az De hát — tudod talán — nem azt tartották akkoron. Gyalázat volt akkor az iker. S az anyja: bestia.

Így tudta ezt Miczbán Simonnak életpárja is.

Elég rosszul tudá.

De, hogy ne vessem szóra a sóm:

Miczbán Simon hí életpárja fölingerült a fattyak láttára nagyon. Tejarczát pirosra festé a harag.

— Távozz előlem, undok asszonyállat... távozz előlem! — szóla mérgesen.

S elfordult sebbel-lobbal, hogy a szolgálknak parancsot tegyen: kiűzni a várból gyorsan, izibe, — ne rontsa meg a léget idebe!

— Nagyasszony! Isten áldjon!... Ne űzz tova. A fáradságtól lábam roskadoz. Nem ettem tegnap hajnal óta, s nézd, nézd, oh Isten áldjon... rongyokba burkolt csecsemőim fonyadt orcáin a halál nyoma.

Ha te elűesz, ki segít rajtam, ki szánja meg ezeket itt? Miként a poklost, üldöznék szerte: nappal az ember, éjjel a vad... mióta megvan két kicsi férgem, nyughelyet, ételt senki se ad!

Nagyasszony!...

— Távozz, ha mondom, vagy...

— Megyek. Ne, ne hívd a szolgánepet!

S mielőtt ment, magasra emelve rongyokba burkolt, alélt férgéit, el-elcsukló, zokogó hangon ekként kiálta föl:

Nagyasszony! e tettetted ne feledje el az Úr soha! Meggyaláztál, elüldöztél, mint a poklost, mint a bűsz ebet... nyomja a lelked

A magam fájdalmát dehog is bánám, ha csemetém kínját nem látnám, de jaj... jaj, be látom!...

Ha szegyennek tartod két fiat nevelni, legyen e szegyenben néked is részed... ne két fiúval áldjon meg az ég, de héttel, héttel verjen meg léged. S a miként most én, járjad éretted te is a Golgotát...

A szolgálk kitudszkolák a zokogó anyát.

Az átok fogott. Kerek esztendőre leszállott a golya a sóvári várra s Miczbáné asszonynak, Simon hí párjának, hét eleven, erős gyermeket hozott.

Miczbáné nagyasszony szörnyű szegyenében a kezét

tási ág munkálatainak egyszerű érdeklődés révén való megismerkedésével, a termelt produktum értékesítésével elért szép eredményről nyert közvetlen tapasztalatok, a vállalat szolid alapon való boldogulásáról szerzett meggyőződés lassanként megbarátságosítja a jómódú tőkepénzeseket azzal a gondolattal, hogy tőkéjüket ők is ily vállalatok létesítésével gyümölcsözően értékesíthetik. Így észrevétlenül lopódzik be az ipari fejlesztés érzete a köztudatba és egészséges létalapot teremt az iparfejlődésnek.

A kisiparos is, ha létezését biztosítani akarja, okvetlenül számolnia kell a mai viszonyokkal és helyzettel. Az áramfejlesztő-telep olcsó árammal lehetővé teszi, hogy motorikus erőre rendezkedjék be, modern anyag-megmunkáló-gépek beszerzésével gyártását olcsóbbá teszi és kedvezőbbé váló hitelviszonyokkal nyersanyagot már könnyen beszerezhet, ha kisebb mértékben rak-tárra vagy meglevő kereskedők szükségleteinek ellátása céljából szándékozik dolgozni.

A városnak is komolyan oda kell törekednie, hogy az iparosnak minden irányú támogatásával tényleg kedvezőtlen iparvállalatoknak létesítésére. Az oly hátráltató körülmények, mint a víz megvonása az iparostól, föltétlenül kerülendőek s ilyesmire még a meglevő vállalatokra is békítőlag hathat.

Egy-két év múlva felszabadulnak a város tulajdonát tevő kaszárnya-épületek, melyek a legalkalmasabb helyek lesznek ipartelepek létesítésére; már most kellene a városnak az előmunkálatokat megejtenie, hogy ezekben az épületekben új ipar teremtésére hangulatot és kedvet csináljon. Micsoda új élet fog ott felpezsdülni, micsoda új erők fognak szinte a földből kinőni, midőn a ma még ott parlagon heverő katonai-erő a gépek zakatolása mellett fog új értékeket teremteni!

A jövő Eperjese akkor fel fog ébredni dermesztő lethargiájából; új, egészséges nemzedék fog fejlődni, mely produktív fog munkálkodni; a munka nemesítő hatása minden irányban érvényesülni fog; hisz jólét, megelégedés, és ezzel együtt járó szellemi és erkölcsi fejlődés fog a nyomában fakadni!

H I R E K.

— **A király adománya.** Ófelsége a kissebeni ág. hitv. ev. egyházközségnek, leégett temploma felépíthetésére, magánpénztárából 200 korona segélyt adományozott.

— **Kinevezések.** A pénzügyminiszter *Bujanovics* Gyula nagybirtokost, a Sárosvármegyei Gazdák Fogyasztási és Értékesítési Szövetkezetének elnökét a fogyasztási-adóügyi szaktanácsos rendes tagjává három évre; a pénzügyminiszter *Petrovay* Gyula eperjesi p. ü. titkárt p. ü. tanácsossá, *Mártyák* Vazul és *Papp* Ferencz eperjesi p. ü. fogalmazókat pedig p. ü. segédtitkárokká kinevezte s egyidejűleg *Mártyák* Vazul a nyitrai p. ü. igazgatóságához áthelyezte. — A vallás- és közokt.ügyi miniszter *Bielek* Dezső pancsovai állami főgimn. h. tanárt jelenlegi állomáshelyén rendes tanárrá kinevezte.

— **Áthelyezések.** A pénzügyminiszter *Balogh* Balázs p. ü. öri biztost Karánsebesről Bártfára,

Bonda Balázs biztost Bártfáról Pécsre; a honvédelemügyi miniszter *Kürthy* Endre csendőrhadnagyot Eperjesről Temesvárra, helyére pedig *László* Béla hadnagyot Temesvárról; az eperjesi pénzügyigazgatóság *Pintér* Lajos kishársi szemlést Bártfára; a m. Kegyes-Tanítórend kormánytanácsa *Armbruster* Sándort Kissebenből a mármaroszigeti, *Surányi* Gyulát pedig Temesvárról a kissebeni rendházba áthelyezte.

— **Püspöki előléptetések és kinevezések.** Dr. Vályi János eperjesi gör. kath. püspök *Kovalicsky* Zenó kanonok, irodaigazgatót a papnevelő-intézet rektorává; *Beszkid* Miklós egyhm. fogalmazót a püspöki iroda igazgatójává; *Gójdics* Method sz.-sz. jegyzőt és egyhm. levéltárost püspöki titkárrá; *Czompélyi* Edét püspöki levéltárossá és egyházmegyei iktatóvá előléptette, illetőleg kinevezte.

— **Megbízás.** A pénzügyminiszter *Zalán* János p. ü. öri szemléstnek Giráltra p. ü. öri biztoshelyettesi megbízást adott.

— **A pénzügyigazgató szabadságon.** *Hoffmann* Mór kir. tanácsos, eperjesi pü. igazgatónak szabadsággal távolléte tartamára, vagyis aug. 11-ikéig bezárólag, a p. ü. igazgatóságot *Pehovits* Ágoston pénzügyi tanácsos, pénzügyigazgató-helyettes vezeti.

— **Külföldre távozó tanár.** *Vujcs* János, az eperjesi kir. kath. főgimnázium tanára, fizetésének fentartása és egyévi szabadság engedélyezése mellett a vallás- és közoktatásügyi minisztériumtól 2000 kor. ösztöndíjat kapván, a Sorbonne előadásainak hallgatása s a francia pedagógia, középisk. tantervek stb. tanulmányozása céljából szept. elején egy évre Párisba távozik.

— **A kassai polgármester Eperjesen.** *Eder* Ödön, Kassa város polgármestere, *Kriebel* főjegyző, *Ékes* tanácsos és *Benedek* főszámvevő kíséretében pénteken reggel Eperjesre érkeztek, hogy mintaszerűen berendezett köztérközönséget tanulmányozzák. A vendégeket *Kraysell* polgármester fogadta, a vágóhídon pedig *Faragó* tanácsos, *Saly* főkapitány és *Kovács* vágóhídi igazgató kalauzolták őket. Mielőtt Eperjesre jöttek, már több hazai és külföldi vágóhidat megnéztek, de az eperjesinél czélszerűbben berendezett, tisztábbat és jobban adminisztráltat sehol sem találtak. Nagy örömmel vesszük ezt tudomásul, mert ez annak a bizonyossága, hogy városunk ügyeinek intézése *Kraysell* Áladár polgármester vezetése alatt igazán jó kezekben van.

— **Kórházvizsgálat.** Dr. *Fáy* Aladár, közegészségi felügyelő a belügyminisztériumban, Eperjes sz. kir. város kórházát megvizsgálta. A tapasztalt rend és tisztaság felett dr. *Holtma* Gyula igazgató-főorvosnak teljes elismerését fejezte ki s meglepetéssel látta, hogy ily ősi, már nem modern épületben annyi czélszerű és új berendezés létezik. Eperjesről a közegészségügyi felügyelő, az ottani kórházak megvizsgálása végett, Bártfára és Iglóra utazott.

— **Házasság.** *Petriskó* Viktor végzett papnövendék aug. 6-án tartja esküvőjét a gör. kath. székegyházban néhai *Tuhrínsky* Károly főgimn. tanár özvegye sz. *Valkovszky* Ilka leányával, Annával.

— **Eljegyzések.** Dr. *Neuwirth* Zsigmond, eperjesi ügyvéd eljegyezte *Ehrenreich* Irén kisasszonyt Dombóráról, Szabolcs megye. (Minden külön értesítés helyett.)

Schwartz Manó Nagydobráról eljegyezte *Neuwirth* Emma kisasszonyt Eperjesen. (Minden külön értesítés helyett.)

Salamon Béla eperjes-egyházmegyei végzett papnövendék eljegyezte *Zekány* János nagyábránkai gör. kath. lelkész és földbirtokos leányát, *Fankát*.

— **Áthelyezés visszavonása.** A Kassa-Oderbergi Vasút vezérigazgatósága *Poszonyi* Zsigmond hivatalnoknak Liptószentmiklósról való áthelyezését visszavonta, s nevezett továbbra is Eperjesen marad.

— **Határrendőrség.** A belügyminiszter a kassai határszéli rendőrkapitányság székhelyét augusztus 1-jével Liptószentmiklósról áthelyezvén, ezen kapitányság hatósági körébe Sáros- és Abauj-Tornavármegyéknek az eddigi kassai kapitánysághoz tartozott községeit, valamint Liptóvármegyét bevonta.

— **A kassai r. kath. egyházmegye** sárosvármegyei részeiben jelenleg a következő építkezések folynak: új templomot épít Kisladna; restaurálják templomaikat: Abos, Licsérd; felszereléseket nyerne: Siroka, Roskovány, Nagysáros, Harapok, Tarzadobó, Lénártó; díszes oltárokat kapnak: Jernye, Kisfalu, Kisladna; új orgonát szereznek be: Bártfa (32 változatú, monumentális), Óruzin.

— **Turistáskodás — üdülés.** Míg társadalmunk nagy része fürdőben és nyaralókban, drága pénzen gyógyulást és üdülést keres, addig az itthon maradottak, kilesve egy-egy szép napot, turistáskodnak s a lehető legcsekélyebb költséggel a város és megye természeti szépségeit és kiránduló-helyeit keresik fel. Ez utóbbit örömmel konstatáljuk, mert bizonyos, hogy a műveltség magas fokának tekinthető az, ha a közönség minél gyakrabban látogatja meg a természet szépségeit, s ha azok szemlélete élvezetet és gyönyört nyújt neki. Igaz, hogy mi e tekintetben a külfölddel szemben még nagyon hátra vagyunk, mert a magyar nagyon nehézkes és kényelmes; de hogy e téren is haladunk, mutatja legjobban az a körülmény, hogy lapunk minden számában birunk hírt adni hol közelebbi, hol távolabbi kirándulásokról. Különös nagy örömmel jegyezzük fel azt a kirándulást, a melyet a múlt héten, többnyire iparosokból álló társaság a szinylipóci-völgybe tett. E kirándulás arról tesz tanúságot, hogy megyénknek e gyönyörű híre a társadalom szélesebb rétegeibe is eljutott már, hogy a társadalom ezen rétegének is van érdeke a természet bájai iránt s hogy nem sajnálja az időt ily távolabbi helynek fölkereséséért. A 14 tagból álló társaság minden tagja el van ragadtatva a szinylipóci-völgy szépségétől, dacára annak, hogy vezető s mindenféle útbaigazítás hiányában, sem a Kéményt s az onnan kinálkozó gyönyörű kilátást, sem a Vratniczát, sem a Kopító-völgyet nem látták. Legutóbbi vasárnap is több kiránduló-csoport hagyta el a várost: néhány a megyei kiránduló-helyekre zárandokolt el, néhány pedig a Magas-Tátrába rándult. Így pl. dr. Flórián Károly négy társával a

tördelte, tudós orvosdoktor, kuruzsló, jóságos nagy ámulatában fejt tekergette, — de hát mindhiába.

Még azonnapi este Miczbánné nagyasszony hűségese cseléde — erős parancsszóra — kiválasztott egyet a hét gyermek közül, a többit elvitte, hogy a vízbe vesse.

Ámde megsajnálta. S a hogy megsajnálta, a hat piczi férget a vár alatt lakó, Szekcső vizét járó ifjú halászpárnak a gondjára bízta.

Otthon azt hazudta, hogy a vízbe dobta.

Miczbánné nagyasszony sohase mosolygott emez eset óta. Szörnyű bűnnek terhe nyomta szívére, lelkét. Csendes éjszakákon rémképek üldözték.

Ugy tetszett előtte, mintha a fülebe a hat kicsi féreg sírása ütődne, mintha látta volna a zavaros vízben kínos vergődésük, csufos elveszésük.

Aztán... aztán mintha lepelbe burkolva a csontember halk neszzel odalibbent volna a kis ágyacská-

hoz, a kis ágyacskában szunyadó fiúhoz s hívta, csalta volna: Jer kicsikém, jer, jer, hat testvérdék kérére, jőjj el közibéjük.

S mintha a csontkezet már nyújtotta volna...

— Nem adom... nem adom! — sikoltá az ajka.

S fölriadt a hangra — tízszer is, százszor is egy rövid éjszaka.

Így telt, mult az idő. Nehéz évek jöttek, nehéz évek mentek.

Megöszült az asszony. Korán megvénehdett. Tejarczán a bánat ezer redőt vetett. Kiapadt a könyve, elfásult a lelke, — hogyisne, hogyisne, hisz annyi év óta sem éjjel, sem nappal nem volt percnyi nyugta.

A kis Simon gyerek ezalatt nőtt, nőtt, nőtt.

Kitanulta rendre a Gáspár-barátok minden tudományát. Futós igricek lantolni taníták; kelevészt hajjítani, lovat megnyergelni a csatlósok serege; lovagtornát játszani, fent aczéllal vívni egy másik levante.

Szóval emberré nőtt. Nagy ünnepekkel — annak rendje szerint — lovaggá is üték, alighogy betöltte a megkívánt időt.

Úgy gondolom, hogy a huszadik esztendő.

*

Történt egyszer — úgy késő ősszel, — hogy a vár alatt lakó halász egyik fiával vagy két fogásnyi rákot, halat épp akkor küldött föl a várba, mikor a csatlósok serge harci virtusból a kópját törte a vár fehér homokkal hintett udvarába.

A míg a kukták átvették halát, kinn álldogált, s elnézte-nézegette: a csatlósok serge miként tör fára-fát s, kópjától érve, miként rohan fehér homokkal hintett harcztérre.

Kiváncsiságtól ösztökélve egy kópját megemelt, megforgatott.

— Hohó, öcsém, hát mit művelsz amott, tedd le a kópját gyorsan, izibe, mert istenűgyse hátadra kapod.

„BITUMINA“

védelmet is nyújt a nap melege ellen. — „Bitumina“ régi zsindelytetők átfedésére is kiválóan alkalmas. Csakis védjegy-
gyel ellátott tekerceket fogadjunk el.

Gyári főraktár Eperjes és vidéke részére:

MOSKOVITS GYULA vaskereskedésében, EPERJES.

tiszta bitumenből készített, valódi aszfalt-tetőlemez; tartós, tűz-biztos, szagtalan, kátrányozást vagy egyéb mázolászt nem igénylő
TETŐFEDŐANYAG.

„Bitumina“-val fedett tető bemeszelve szép fehér marad és kitűnő

Csorba
Lengy
kereste
vezetés
járt. Jú
nak eg
soron.
kelés l
ragadja
a kirár
ténik.
részebe
neve
és férő
A fa l
készült
az egy
erősítte
A sziny
legköze
hez. Az
Holéni
tetni. A
mint H
denütt
vágás
Általam
készült
apparát
Moll A
szállító
Kivána
—
nye
tartatni
dés a s
—
gely
Pénz
sitási h
legfőbb
leges ha
szabályo
—
Brassó
ból, hog
közül ré
gyűlésén
s jelenle
lása mel
Gerharde
s Deák J
nyes tón
magasan
kir. ház
zolása n
ütlével l
kérdése,
Sinaiba
sági gör
kolostor
ereklyék
Nem ért
vitéz csa
— E
— N
— E
kis hajc
pottyanj
homokos
fogott.
A cs
S mi
gyorsan
a furcsa
Neve
akkoron
A leg
mind a
emlékeze
Vitéz
hat fogá
—
Miczb
nézte a
ifjú hal
tojás a
arczához.
A Sir
S a l

Csorbató melletti Pátriát, Holénia Béla társasággal a Lengyel-nyerget s Schönwiesner János a Zöld-tavat kereste fel stb.; július 21. és 22-ikén pedig — Kőszeghy J. vezetésével — nagyobb társaság a Dunajecz-vidékén járt. Július 26-ikára a Kárpátgyesület eperjesi Osztályának egyik hivatalos kirándulása — a Pokrivire — van soron. A ki a szép hegyes és erdős vidéken való járás-kelés kellemét és üdülőt megbecsülni tudja, az ragadjon meg minden alkalmat, a mely kínálkozik, mert a kirándulás akkor ér legtöbbet, ha az társaságban történik. Mint értesülünk, a szinyelipóci-völgy legszebb részében — a Frigyes-gygyorban — eltűnt a nagy nevezetességre szert tett fenyőfa, a melyen eddig a nő-és férfi-turisták egyaránt leereszkedtek s fölkapaszkodtak. A fa helyébe erős, hét méter hosszú, vörös fenyőből készült s Carbolemm-mal beeresztett létra került; a létrát az egyesület eperjesi Osztálya készítette s a sziklához erősítette, olyformán, hogy az teliére eltávolítható legyen. A szinyelipóci kirándulás kényelmesebbé tételé végett legközelebb a Kopító-völgyben új út készül a Kéményhez. Az új út — az Osztály elnökségének fölkérésére — Holénia Béla választmányi tag fogja kijelölni s elkészíttetni. Az útjelzés is javában folyik; így Bártfa, valamint Héthárs, Kisladna és a Branyiszko vidékein; mindenütt az Osztályképviselőségek serénykednek. Balázs-vágás vidékén barlangkutatók folyik.

Amateur-fényképezészeknek. Általánosan elismert kitűnő szalon- és úti-fényképezési készülékek, felülmúlhatatlan minőségű pillanat kézi-apparátusok, valamint mindenféle fényképezési cikkek *Moll A. czégnél* (Bécs, Tuchlauben 9., cs. és kir. udvari szállító) kaphatók. Ezen üzletág alapítást 1854-ben. Kívánatra nagy képes árjegyzéket bérmentve küld a czég.

A tátralomniczi lóversenyek augusztus 2., 4. és 6. napjain fognak megtartani. A háromnapos meeting iránt nagy az érdeklődés a sport-körökben.

Az Orsz. Munkásbetegség-nyelő- és Balesetbiztosító Pénztár alapszabályait az állami munkásbiztosítási hivatal, néhány módosítással, helyben hagyta. A legfőbb módosítás az, hogy a járulékok csak a tényleges hat (nem 7) munkanap után szedhetők. Az alapszabályok augusztus 1-jén életbelépnek.

Eperjesiek kirándulása Brassóba, Predealra és Sinaiába. Abból az alkalomból, hogy július 14—17-ik napjain többen az eperjesiek közül résztvettek a tiszaí ev. egyházkerület brassói közgyűlésén, jóismerősünk: Wölffel Sándor volt főhadnagy s jelenleg brassói határrendőrségi tisztviselő kalauzolás mellett az eperjesiek, úgym. Gömörtyék, Liptaiék, Gerhardték, Bánó Árpád, Szentiványi József, dr. Szlávik M. s Deák János, több gömöri tag társaságában a vadregényes tömösi szoroson át kirándulást rendeztek az 1032 m. magasán fekvő Predealra s a közeli Sinaiába, a román kir. ház vadregényes fekvésű fürdőjébe. Wölffel kalauzolás mellett simán ment Predealon a vámolás s az útlevel láttatásának nehézkes és körülményes keleti kérdése, a kinek figyelme gyorsan elintézt mindent. Sinaiában elkalauzolta az eperjesieket a mesés gazdagságú gör. kel. templomba, a szomszédos, nemrég leégett kolostorba s a múzeumba, a hol a nagy könyvtár, drága ereklyék és ékszerek mellett a román királynének a

kiválóbb európai diplomatakat és fejedelmeket megörökítő falirajzaiban is gyönyörködhetek. Majd elkalauzolta őket a Tátra legszebb pontjaira emlékeztető kir. nyári palota elé, a melynek erkélyén a román királyné, az írói néven Carmen Sylva név alatt ismeretes fejedelmesszony, háromszor is megjelent s az eperjesiek által lelkes éljenzésekkel fogadtatott. Az eperjesi társaság a nagy fürdői parkban költségesen uzsonnázva, a román térenében és a szebbnél szebb s elegánsabbnál elegánsabb növényes gyönyörködhetett. A társaság, ugyancsak Wölffel kalauzolás mellett, az esti gyorsvonattal visszatért Brassóba, mely alkalommal Predeal előtt, közvetlenül az ugai állomás mellett, egyik társuknak szemelátára egy vasúti kocsinak tengelye eltört és $\frac{3}{4}$ órai késést okozott. A tömösi szoros a maga hármassalagútjával (az egyiket át $3\frac{1}{2}$ percig halad el a vonat) a sztraczenói-völgy vadregényességére emlékezteti az utast. Egész oláhországi tartózkodásuk alatt a határrendőrök s a kir. palota előtt az őrség lekötelező szíveséggel fogadták őket, a mit Wölffel kalauzolásának köszönhetek. Brassóban a kerületi gyűlési folyamán az erdélyi reformátor: Honter János szobra előtt, a fekete száz templomnál, Korbély Géza eperjesi lelkész fulmináns beszéd kíséretében megkoszorúta az emléksobrot, mely beszéd másnap a brassói lapokban magyar és német nyelven is megjelent. A gyűlésen a koll. igazgatóválasztmányba Weber S. helyére Materny Lajos, Draskóczy L. helyére Korbély Géza s a koll. másodfőügyelőnek megválasztott Tahy József helyére dr. Szlávik Mátyás választott. Sárosvármegyéből még résztvettek a gyűlésen s a következő napon a predeal sinaiai kiránduláson más társasággal: Hajdú János, Tahy Emil és Altmann Gusztáv. E kirándulás soká emlékezetes lesz az eperjesiek és sárosiak előtt.

Orvosok a sétát ajánlják, mint a legkitűnőbb testgyakorlatot. A séta jót tesz a tüdőnek, edzi az izmokat, előmozdítja az étvágyat és az emésztést. Amde a séta után tudvalevőleg a szomjúság is jelentkezik. Ha pedig mi nemcsak szomjúságot, de egyúttal tápláló és kellemes italt óhajtunk fogyasztani, úgy semmiképpen ne használjunk más sört, mint a híres, *eredeti töltésű Dreher-sört*, mely Bohrandt J. V. eperjesi fűszerüzletében kapható.

Az új vonatpár Kassa és Sátorajjúhely közt már máj. 1-jén életbeléptető lett volna, de ezt vagonhiány miatt elhalasztották. A kassai keresk. kamara legutóbbi ügyhatározott, hogy előbb bekéri az új vonatpár menetrendtervet és őszre a tényleges életbeléptetést sürgetni fogja. Sárosvármegye közönsége nevében kérjük a kamarát, hogy a vármegyénkkel való összeköttetést is javítani és a Kassáról 5¹²-kor induló vonatot későbbre tétetni sziveskedjék, hogy Eperjessel csatlakozása ennek is legyen.

Az eperjesi Izr. Kisdiednevelő-egylet tagjai sorába, az EPERJESI LAPOKban megjelent felhívás következtében, 4 kor. tag-sági díjjal beléptek: Freiburger Salamonné, dr. Holénia Gyula, Müller Simonné, Várad Ignác, Weisz Hermann és Wohl Izidorné. Az új tagokat e helyen melegen üdvözi *az elnökség.*

Birtokvétel. Beszkid Antal eperjesi ügyvéd a Wahrmann Renée-féle, Kiszvárd (Szabolcs

Nem értesz ahhoz, te paraszt! — kiáltá, dúlva-fulva, vitéz csatlósok vitéz hadnagya.

— Próbálva válik el uram!

— No hát a gyepre akkor, kis fiam!

— Fiúk, kópját, lovat elő, — hadd légyen egy kis hajczihó, hadd törjék néhány bordacsontja, hadd pottyanjék ki egy-két zápfoga, hadd csúszsza meg a homokot, hadd emlékezzék: parasztlétére fegyvert mikor fogott.

A csatlóshad gúnyosan kaczagott.

S míg elhózik a fegyvert, ménlovat, egy fűrge apród gyorsan elszaladt lehívni az ifjúrt s vitézlő úri népet: a furcsa tornán hadd nevensenek.

Nevettek is sokat, mert nem láttak rég olyat, a mint akkoron.

A legény kifogott a csatlóshadon. Rakásra csúsztat mind a homokot, s törött bordával, hullott foggal emlékezett rá, hogy fegyvert fogott.

Vitéz csatlósok vitéz hadnagya — pláne — vagy hat fogát hagyta oda.

Miczbán Simonné ágyasszobája kisdied ablakából nézte a tusát. S hogy nézte, figyelte, meglepődve látta: ifjú halászegény kipirult orcájára — mint az egyik tojás a másik tojáshoz, annyira hasonlított a Simon arczához.

A Simon arczához...

S a hogy elmerengett, a szive, a lelke hirtelen meg-

reszkedt. Valami mondhatlan, valami szokatlan érzés járta által.

— Teremtő szent atyám, — küzködék magával — hátha, hátha, hátha, Simon fiamnak volna öcsöce, bátyja!

S forró könyecsepp ült ki selyem pillájára

Még azon nap este hűséges cselédje a fiatal legényt elibe vezette. Kikérdezte sorba: hogy van, mint van sorja, ki az apja, anyja.

S a legény elmondta: hatan vagyunk ikrek, a vár alatt lakó, Szekcső vizét járó emberséges halász nevelgetett minket. Meg az öreg Sára, hűséges cseléded.

Éds' anyám mondotta, hogy nem ő szült minket. Úgy lelt...

— Kegyelmes asszonyom, el, elmondok mindent — szolt közbe hirtelen, térdrehullva Sára, Miczbánné nagyasszony hűséges szolgálja. S engedélyt se kérve, szapora beszédre eredt meg a nyelve: szapora beszéddel elfecsege mindent.

Mit mondjak még, uram — szolt Porubán bátya, fogatlan szájjában serczegő pipáját jobbról-balra csapva — hisz tudhatja a végét:

... Miczbánné nagyasszony bevallá urának régi, régi bűnét... és az megbocsájtott.

A hat legényt rögtön föl vitték a várba. Miczbán Simon őket ország-világ előtt fiává fogadta s ennek öröme csapott oly dáridót, a milyen azóta talán soha se volt.

vm.) körül fekvő 16 községbeli birtokra a vételi jogot (opcziót), közel 6 mill. kor. ár megállapítása mellett, megszerezte. Beszkid az ingatlanokat parcellázni fogja.

Pályázat. A kassai keresk. és iparkamaránál megüresedett *tükári* állásra jogvégett egyének aug. 20-ikáig pályázhatnak. Fizetés 6,000 korona, lakbér 1200 korona.

Ujdonságok fényképezési kamarában kaphatók *Cattarmo S.* Utóda: *Földes Samu* papír- és díszműárú-üzletében (Eperjes, Fő-utca 78.), a hol mindennemű fényképezési eszközök, a szükséges összes vegyi és optikai kellékek *eredeti gyári árakon, előnyös részfizetésre* is beszerezhetők. Kívánatra árjegyzék. Ugyanott *sötét-kamra* díjtalanul áll a t. Közönség rendelkezésére.

Az eperjes-bécsi telefon hiánya miatt újabban nem csupán a kereskedők, de a katonatisztek köréből is sok panaszt hallunk. Számos katonatisztnak és katonai hivatalnak föltéttes hatóságai Bécsben vannak s ezekkel telefonon érintkezni nem bírnak. Kérjük tehát a kassai postagazgatóságot, hogy ezen annyira szükséges telefonösszeköttetés létesítését a kereskedelmi minisztériumban újból szorgalmazza.

Az eperjesi evang. tanítóképezde államsegélyét az idei állami költségvetés alapján a vallás- és közoktatásügyi miniszter már megállapította. A régebb tanárok a VIII., az újabbak pedig a IX. fizetési osztály szerinti kiegészítéseket kapják.

Az Anna-bált Czemetén július 26-ikán, vasárnap fogják megtartani Erre Eperjesről is készülnek

Occasio! Az idényből felmaradt gyapjú női-ruhakelmék rendkívüli olcsó árban lesznek kiárúsítva *Zavatsky Szilárd* divat- és vászonkereskedésében.

Értesítés. A kassai tankerülethez tartozó főgimnáziumok részéről a jövő 1908/9. tanév elején a javító érettségi vizsgálatok f. évi szeptember 7-ikén, a teljes érettségi vizsgálatok pedig szeptember 9-ikén lesznek a kassai prem. főgimnáziumban. *Az eperjesi kir. kath. főgimnázium igazgatósága.*

A Rákóczi Katolikus Kör július 12-ikén rendezett táncmulatsága alkalmából felül-fizettek: Zaborovszky Béla és Uhlarik Mátyás 10—10 koronát; Kovaliczky Zeno és Kovaliczky Pál 5—5 kor.; Magyar József 4 korona; Kleinovszky Antal, Sárossy István és N. N. 3—3 korona; Levendovszky Antal, Brestyenzky György, Faltin Géza, Koch Tivadar, N. N., Báthory János és Kovaliczky Albin 2—2 kor.; Kaluzsa Felix, Fillya István, Szeman István, N. N. és Schustek Nándor 1—1 kor.; Széchenyi Gyula, Bélaffy Bálint, Palyó Mihály, Kruccsaj János, Horváth József, Villetz István, N. N., Dobay Árpád és Stefko Nándor 80—80 fill.; Saláta János és N. N. 60—60 fill. Fogadják a kegyes adakozók a Kör hálás köszönetét.

A Magyarországi Munkások Rökkant- és Nyugdijegyletének eperjesi fiókja augusztus 2-ikán, a Rákóczi-Kör kerthelyiségében, tombolával egybekötött nyári mulatságot rendez. A tánc kezdete 5 óra-kor. Kedvezőtlen idő esetén a mulatságot a teremben tartják meg. *Műsor:* 1. Díjtekvés. 2. Tombolajáték. 3. Sétahangverseny. 4. Tréfás házasságkötés. 5. Tarkaszinpad: a) Férfi négyes Dalkar. Előadja az Eperjesi Dalegylet négy tagja. b) Komikus magánjelenet. Előadja Singer Nándor. c) Gordonka-szóló. Előadja Libay László, cigányzene kísérete mellett. d) Nőimitátor. Előadja vendég Bécsből. e) «Hlavenka Miso» Kaczagtató parobek-jelenet. Előadja ifj. Fillette János. f) Tilinkó-szóló. Előadja Szilvassy L. g) Tulipenthal Iczig. — a mádi hitsorsos. Előadja Gobonya Dezső. h) Jambo, a a víg talján. Előadja Waldmann József. A zenét a cs. és kir. 5 sz. gyalogezred és Gönczi E. zenekari szolgálattalják. A rendező-bizottság élén Kósch Árpád egy. védnök, úgy dr. Holénia Gyula elnök, meg Szuszán Péter és Gregor Gerő alelnökök állanak. A sikerültnek ígérkező és szép célú mulatságra közönségünk figyelmét különösen felhívjuk.

A vízdíjakat a házbérjövetelemben Eperjesen az idei házbéradó-kivetéssel már beszámították. A pénzügyminisztérium u. i. a város és a p. ü. igazgatóság fölterjesztéseire úgy válaszolt, hogy a vízdíjakat a házbérjövetelemben hozzászámítani kell. De már maga is kétségesnek tarthatta ezen nézetét, mert hozzátette, hogy a felek a kive:ést a várm. közgazgatási bizottsághoz felebbezzék meg. *Kleiner Gyula* városi t. főügyész ennek következtében több adózó nevében felebbezéseket adott be; s a városi adóhivatalban minden háztulajdonos a t. főügyész mintája alapján készített *felebbezési úrlapokat* díjtalanul kaphat. Ezekre tehát a házbirtokosokat figyelmeztetjük. Alapos kilátás van u. i. arra, hogy a közíg. bizottság a vízdíjakat a

házbérvédelemből *törölni* fogja, mert a hozzászámítás a törvénynevel tényleg ellenkezik, a mint azt lapunkban már részletesen kimutattuk. Reméli végül közönségünk, hogy a p. ü. igazgatóság a köz. bizottságnak döntését megfelelően *nem* fogja; hisz maga a minisztérium is mintegy utalt a köz. bizottságnak a felekre kedvezőnek ígérkező határozatára.

— **Vásár.** A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy a Galbatón júl. 16-ikára engedélyezett orsz. vásár minden évben júl. 17-ikén tartassék meg.

— **Rákóczi czipókrém** a legjobb bőrfényesítő 5%, a kassai *Rákóczi-szobor* alapja javára. Egyedüli gyártója Székely és Társa, Kassa. — 1.

— **Avizhiány Eperjesen** augusztus 11-ike körül, esetleg valamivel még előbb meg fog szünni. Ekkorra u. i. a kutak tisztogatásával készen lesznek, és Sárosvármegye közgyűlése a városi képviselő-testületnek a vízügyi szabályrendeletet módosító határozatát bizonyára addig jóváhagyja.

— **Idült veselobnál** a buziásfürdői «Phönix» vízzel való ivókúra igen hatásosnak bizonyult. A buziásfürdői «Phönix» gyógyvíz hatása erős vizelet-hajtó tulajdonságában rejlik, részben pedig abban, hogy méz- és vastartalma folytán a test nedveit átalakítja és a vizelet-fehérsége mennyiségét csökkenti, vagy eltünteti. Már rövid kúra után a vesetáji fájdalom megszűnik és a vizeletből a vér és fehérsége eltűnik. — Idült veselob gyógyításánál kiváló szerepet játszanak a buziásfürdői szénsavas fürdők, melyek a szív működésének javításával lényegesen hozzájárulnak a kedvező gyógyeredmény létrejöttéhez. A buziási «Phönix» víz kapható gyógyszerárakban, drogeriákban és minden jobb fűszerüzletben.

— **Az Erdei-féle mozgófény-képszínház** (bioszkop, «király»-mozi) néhány nap óta Eperjesen működik. Képei érdekesek és tiszták. A műsor gyakran változik. Kár, hogy a közönség e vállalatot jobban nem pártolja.

Felelős szerkesztő: Dr. Obetkó Dezső. Kiadótulajdonos: Kósch Árpád.

Úri leány (reggeltől estig elfoglalva) keres a Szebeni-út közelében, kizárólag úri családnál lakást augusztus hónapra. Czimeket lev.-lapon tudatni. Gyermekotthon, Szebeni-út 20.

Tisztasága **30.000** koronával szavatoltatik.

A konyhában és házbán mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, csakis **Schicht szarvasszappánával** tisztítsunk. E szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje rendkívüli, szavatolt tiszta és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol közönséges szappan felmondja a szolgálatot vagy különös gondosságot szükségeltetik.

Árlejtési hirdetmény.

Az eperjesi görög katolikus káptalan a Kassai-úton levő Böhm féle telken egy **emeletes ház** építésére ezennel árlejtést hirdet. Az árlejtésen mindazon magyar honosságú vállalkozók pályázhatnak, a kik emeletes házak építésére jogosítva vannak.

A szóban levő épület tervei az eperjesi gör. kath. püspökség titkári hivatalában és Kesselbauer Ágoston egyházmegyei építésznél (Árok-utca 26.) megtekinthetők s ugyanott a költségvetés is lemásolható.

A biztosíték vagy készpénzben — a vállalati összeg 5%-a — lehet, vagy pedig a munka elnyerése esetén

a kereseti összegből a jótállási idő tartamára visszatartatik s a vállalkozó javára takarékpénztárilag elhelyeztetik.

Pályázni csakis az összes munkákra lehet f. évi **augusztus** hó 1-ig, délelőtti 11 óra határidővel, mely idő lejártá után beérkező ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Az árlejtést hirdető káptalan úgy az építés elkezdésére, valamint az ajánlatok feletti döntésre nézve is fentartja magának a szabad rendelkezési jogot.

Eperjesen, 1908. július 25-ikén.

Beszkid Antal

ügyvéd, az eperjesi gör. kath. egyházmegye szentes. és egyházm. ügyésze.

NYILTTÉR.

Vescbajoknál, a húgyhólyag bántalmainál és köszvénynél, a cukorbetegségnél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál

a Bór és Lithion tartalmu **GYÓGYFORRÁS** **SALVATOR**

kitűnő sikerrel használtatik.

E forrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatása.

Kellemes ízű. Vasmentes.

Könnyen emészthető.

Teljesen tiszta.

Állandó összetételű.

Első rangu gyógyvíz és diatetikus ital. Különösen oly egyéneknek ajánlatos, a kik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi vérbőségben, máj- és veseizgalomban vagy hógysavas lerakódásokban, vesehomok és vese-kövek képződésében szenvednek.

Orvosi szakvélemények, gyógyeredményekről szóló bizonylatok és egyéb forrásleírások ingyen és bérmentve állnak rendelkezésre

Eladási árak Eperjesen:

1/2 literes palack	32 fillér.
3/4 " "	40 " "
1 " "	48 " "

Az üres, tiszta és eredeti Salvator-palackok a következő árakon vétetnek vissza:

1/2 literes palack	6 fillér
3/4 " "	7 " "
1 " "	9 " "

Eperjesi főraktár: Mikolík Istvánnál.

Császárfürdő Budapestben. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmas-rend tulajdona. Elsőrangú kénes-hévízű gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, uszodák, török-, kő- és márványfürdők; hőlég-, szénsavas- és villamosvízfürdők. Ivó-kúra. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, jutányos árak.

Prospektust ingyen és bérmentve küld az igazgatóság.

Kapható: minden jobb vendéglőben, kávéházban és fűszerkereskedésben.

Természetes, ezüst üstben mindenkor frissen befőzött, kiváló finom

málnaszörpöt

Gessler Siegfried

csász. és kir. udvari szállító és O csász. és kir. Fensége József főherceg kamarai szállítója

Kőbánya.

NESTLÉ

az egészséges **gyermeklisztje**

és a beteg gyermek, a gyomorbetegségek régóta bevált tápláléka. Megőv a hányástól, hasmenéstől, bélhuruttól és elhárítja ezeket. **A gyermekápolásról** ismertető füzetet ingyen küld: **NESTLÉ** Wien I., Biberstrasse 11.

Kneipp plébános **SALÁN HAJVIZE**

a legideálisabb és legjobb. Üvegekben à 2 K. és 4 K.

Kapható Eperjesen: **PALESCH ÁRPAD** drogeriájában.

2443/4. kig. szám.

Pályázati hirdetmény.

Eperjes szab. kir. város adópénztáránál egy végrehajtói állás üresedésbe jöven, ezen állásra ezennel pályázat hirdettetik. Ezen állás havi 90 kor. díjazással jár. A pályázni óhajtok eddigi alkalmaztatásukat és egészségi állapotukat igazoló bizonyítványaikkal felszerelt kérvényei f. évi **augusztus 6-ik napjának d. u. 5 órájáig** a városi polgármesternél adandók be.

Eperjes szab. kir. város tanácsának 1908. július 20-ikán tartott üléséből.

Hoffmann s. k., főjegyző. Krayzell s. k., polgármester.

Olcsón eladó a lapispataki birtokból

- 20 pár vörös-tarka igás-ökör, teljes felszereléssel,
- 12 « igás-ló, teljes felszereléssel,
- 32 drb szekér, felszerelve,
- 90 « borona,
- 40 « vas-eke,
- 5 « vetőgép,
- 5 « aratógép,
- 2 « kaszáló,
- 450 « 1 éves rambouille-juh,
- 350 « 3 éves prima anya-juh,
- 2 « cséplő-garnitúra, teljes felszereléssel.

Mindenféle gazdasági felszerelés részben is eladó.

Szeszgyár, 4 hectoliter.

Szalma, takarmány, egész instrukció október 1-jéig átveendő.

Bővebbet: **Ilkóvits Mór és Adolf**, Szedikert, posta *Töltsék* (Sáros vm.).

Saját termésű, remek, nagy befőzni való ringló előjegyezhető:

Bohrandt J. V. fűszerüzletében,

Eperjesen.

Telefon: 32. szám. — Vidékre is szállítatik!

Árlejtési

A sóvári m. kir. pénztárnoki szállás támogatás 1484 koron nagymélt. m. kir. pé július 9-ikén kelt 6 tével jóváhagyatván sítésére ezennel nyil.

Az árlejtés meg hó 30-ikának délelő

Versenyezni szár egykoronás bélyeg melyekben az ajánl kal és betűkkel kite nek 5%-a bánatpén említendő, hogy az és azoknak magát délelőtti 10 órájáig be, mert elkéssetten utasítottatni fognak.

Az építkezési ter építési feltételek alu a hivatalos órák ala

Sóvár, 1908. júl

A hölgyek elő

Meluzina-

Meluzina) pár napi t lőt, pörsenést, pa dennemű arcztiszt arcz és kezek vörös bőrperepezést. Nem használható. Egy

A crème hatásá szerint használva : a Meluz

Meluzina-szapp

pouder (fehér-, rózs szítmény, fi igen jól tapad, az kölcsönöz. (1 doboz

E kiváló kozmetiku

WILLIGER PÁ

„A szerencsenh

VÉRSZE

ADRIA-

vörös da

1 literes palac

K

ATLASZ fűs

Ep

ÚJLAKI

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

684. szám.

Árlejtési hirdetmény.

A sóvári m. kir. főbányahivatali X. számú pénztárnoki szállás tatarozására vonatkozó költségvetés 1484 korona 41 fillérenyi összeggel a nagymélt. m. kir. pénzügyminisztériumnak f. é. július 9-ikén kelt 68,297. sz. magas rendeletével jóváhagyatván, ezen munkálatok teljesítésére ezennel nyilvános árlejtés tartatik.

Az árlejtés megtartására 1908. évi július hó 30-ikának délelőtti 10 órája tűzetik ki.

Versenyezni szándékozók felhivatnak, hogy egykoronás bélyeggel ellátott ajánlataikat — melyekben az ajánlott építési összeg számokkal és betűkkel kiteendő és az ajánlott összegnek 5%-a bánatpénzképpen csatolandó és megemlítendő, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és azoknak magát aláveti — a kitűzött nap délelőtti 10 órájáig annál is inkább nyújtsák be, mert elkészen beérkezett ajánlatok visszatüszelendők.

Az építkezési terv és költségvetés, valamint építési feltételek alulírott kir. főbányahivatalnál a hivatalos órák alatt bármikor betekintheők

Sóvár, 1908. július hó 13.

A sóvári m. kir. főbányahivatal.

A hölgyek előtt ismeretes, hogy a

Meluzina-tejcréme

(Crème de Lait Meluzina) pár napi használat után eltávolít szep-
lőt, pörösnést, pattanást, mitesszert s minden-
nemű areztisztálanságot, megszünteti az arcz és kezek vörösségét, napsütést, bőrhám-
lást, bőrrepedezést. Nem zsíroz, így nappalra is használható. Egy tégely ára 1 kor.

A créme hatását nagyban elősegíti, utasítás szerint használatos **Meluzina-arcvíz** (1 üveg ára 1.20 kor.) és

Meluzina-szappan (1 darab) **Meluzina-powder** (fehér-, rózs-, créme-színben) ideális készítmény, finomságánál fogva láthatatlanul igen jól tapad, az arcnak kellemes, üde színt kölcsönöz. (1 doboz 1 korona.)

E kiváló kozmetikus szerek kaphatók egyedül

WILLIGER PÁL gyógyszer-tárában

„A szerencséhez“, Eperjesen.

VÉRSZEGÉNY ÖN?

Igyék

ADRIA-GYÖNGYE

vörös dalmát édes-bort.

1 literes palack ára 1.60 korona.

Kapható:

ATLASZ fűszer- és csemege-üzletében, Eperjesen.

Kévekötelek.

1000 drb 120 cm. hosszú, ára . . . K. 11.—
1000 „ 140 „ „ „ „ „ 13.—
1000 „ 150 „ „ „ „ „ 14.—

Zsupszalma-kötőkkel szemben meglepő nagy pénzmegtakarítás eredményezhető!

Szilágyi és Diskant
gépgyára, — Miskolcz.

Az Első Eperjesi Körkemencze-Téglagyár

ajánlja legjobb minőségű tégl- és tetőcserépgyártmányait, legjutányosabb árak mellett. :: :: :: :: Telefon: 81. sz.

**LEGJOBB MINŐSÉGŰ
HÁZAI
GYÁRTMÁNYÚ
OKMÁNY, IRÓ ÉS
FOGALMI PAPIROK**

KAPHATÓK MINDEN JOBB PAPIRKERESKEDÉSBN

Az 1862. évben alapított
üveg-, porcellán és fémáru-üzlet legelőnyösebb feltételek alatt

eladó.

Addig is minden áru a legolcsóbban és gyáriáron alul is el lesz árusítva

WERTHER J.-nál, Eperjes.

1868 óta forgalomban. Berger-féle gyógy-kátrány-szappan,

orvosok tekintélyek által ajánlva, Európa legtöbb államában fényes sikerrel alkalmaztatik

mindennemű bőrkütegek

ellen, nevezetesen idült pikkely-sömör, elősü kútegek, ugyszintén orr-rezessz, ótvár, fagydag, lábizzadás, tej- és szakállkorpa ellen. A Berger-féle kátrány-szappan tartalmazza a **tejszappan** és a **gyógy-kátrány-szappan** keverékét, a kereskedelemben előforduló kátrány-szappanoktól lényegesen különbözik. Idült bőrbetegségek elleni sikerrel alkalmaztatik a kátrány-szappan mellett a

Berger-féle kátrány-kénszappan.

Mint szőnyeg kátrány-szappan az arcbőr tisztátalanosságot eltávolítására, a gyermekeknek valamennyi fertőzőségei ellen tejszappanból készült, **mosdó és furdószappan** mindennapi használatra szolgál. 6181

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan

25% glicerín-tartalommal és üdön illattal. Mint kiváló bőrpólo szer kitűnő eredménnyel használatik, továbbá, 1584

Berger-féle borax-szappan

kiütések, napcsütés, szepió, mitesszerek és egyéb bőrbajok ellen.

Ára minden fajnak 70 fillér használati utasítással együtt. A vásárlásnál határozottan Berger-féle kátrány-szappant és borax-szappant kérjen és nézze meg az itt látható védjegyet és a G. Hell & Comp. cégjegyzését minden címre.

Kitűnő diszok levéllel Bécsben 1868-ban és aranyéremmel a párisi világkiállításán 1900. Minden egyéb gyógy- és egészség szappan, mely Berger-féle gyártmány, a minden szappanhoz mellékel utasításon látni van sorolva.

Kapható minden gyógyszer-tárban és hasonló üzletben.

Nagyban: **G. Hell & Comp., Wien I., Biberstr. 8.** Magyarországi főraktár: **Török József** gyógyszer-tára, Budapest, Király-u., Thallmayer és Sutz, Zrínyi-utca, Moirár és Moser droguisták, Koronaherceg-utca. Kiskörmend minden budap stl. valamint Magyarországon összes városban minden gyógyszer-tárban, továbbá a jó b dr. gretváriában és illatszerekkereskedésben.

Kapható Eperjesen Korn Vilmos úr gyógyszer-tárában, valamint Magyarországon összes gyógyszer-tárban.

Az egész világon elterjedve! Szabadalmilag védve!

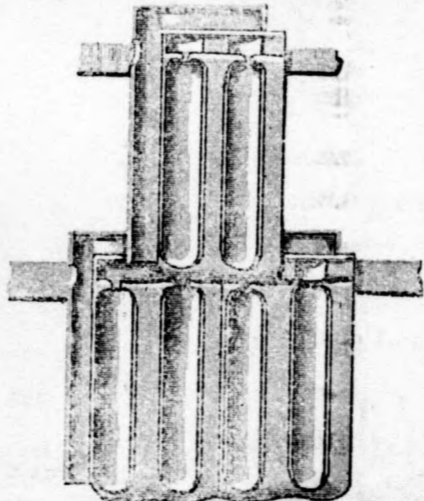
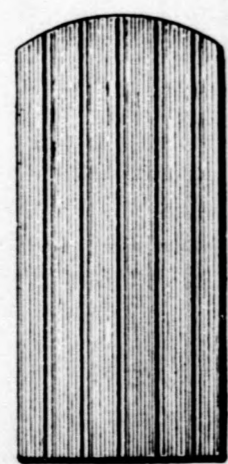
Salicyllal itatott hólyagpapir befőttek bekötésére.

A gyümölcs penészedését teljesen kizárja. :: Egy kettős ívnek ára 20 f.

Egyedüli elárúsítóhelye Eperjes és vidéke részére:

:: **ATLASZ** fűszer- és csemege-kereskedésében. ::

ÚJLAKI TÉGLA- ÉS MÉSZEGETŐ RÉSZVÉNYTÁRSULAT TETŐCSERÉPGYÁRA

szállít:

géppel gyártott, teljesen egyenletes, vízhatlan, fagyellentálló, hódfarkú, hornyolt és francia tetőcserepet, valamint a szükséges szegélycserepet, nemkülönb minden méretű és legszebb kivitelű virágcserepet. Bármely vasúti vagy hajóállomásra versenyképes.

A kir. József-műegyetem 10/1901. sz. hivatalos bizonyítványa szerint ezen gyártmányok fagyellenállóknak bizonyultak.

Elárúsítási hely Sáros megye részére: **LUCHS EDE ÉS TÁRSA** vaskereskedés, **EPERJES.**

A Konstantin-utca 8. számú ház eladó.

Bővebb felvilágosítást nyújt ugyanott a háztulajdonos.

Göres-csillapító, szélhajtó Hódony-csöppök

1844 óta használatban levő étvágygerjesztő, emésztést elősegítő házi szer.

Egy üveg ára 1 K.

Két üvegnél kevesebb (2 K. 50 f. utánvét mellett) postán nem küldetik.

Beszerezhető:

BITTNER GYULA gyógyszerárában
Gloggnitz (Alsóausztria)

Alapítva 1812.

Alapítva 1812.

BRADÓVKA GYULA

elsőrangú vegyítisztító- és kelmefestő-intézete.
Gyár és felvételi iroda: KASSA, Kossuth-Lajos-utca 24.

Ajánlom m. t. megbízóimnak a legmodernebb gépekkel berendezett

vegyítisztító-intézetemet,

hol női-, úri- és gyermek-ruhák, katonai és tisztviselői egyenruhák, béli és séta-toilettek, butorszövetek, színes és hímzett kendők, takarók, napernyők, nyakkendők, csipkefüggönyök stb. vegyítisztításra elvállaltatnak.

Különleges reszort-festészetem

selyemruhákat, kasmirt, plüszöt, bársonyt, gyapjút, gyapotot, paszománt és díszítő-szöveteket a legmodernebb és legvalószínűbb színekre fest.

Vegyítisztítás 3, festés 6 nap alatt készül el.

■ Gyász esetén a ruhák 48 óra alatt festetnek és lesznek szállítva. ■

Videki megbízásokat pontosan teljesítek.

Képviselet:

AMSTER SIMON női- és férfi-árúházaiban
Eperjes, Fő-utca.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altest-bántalmak, gyomorgörös és gyomorhív, rögzített székrekedés, máj-bántalom, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ara egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona.

Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel.

A Moll-féle sós-borszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító

bedörzsölési szer kőszvény,

csúsz és a meghűlés egyéb

következményeinél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 1 korona 90 fillér.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női-szappan a bőr gyökeres gondozására és apólasára úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darabé 1 korona 80 fillér.

■ Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva. ■

Fő-szétosztás:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által

Bécs, I., Tuchlauben 9.

Videki megrendelések naponta posta-utánvét mollett teljesítettek.

A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

1105—1908. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A girálty kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közli, hogy Uhrin Péterné szül. Pivovarnyik Zsuzsanna sósfüredi lakos végrehajtatónak Pivovarnyik János végrehajtást szenvedett elleni 200 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az eperjesi kir. törvényszék területén levő, a kerekre 29. sz. tjkben A I 1—18. sorsz. a. 6, 17, 87, 127, 155/c, 169, 205, 240, 280, 319, 325/s, 355, 390, 426, 462, 508, 549, 551/n hr. sz. a. foglalt és B. 6. t. a. Pivovarnyik János nevére irt ingatlanra 611 kor. kiküldési árban, s azon községi 31. sz. tjkben A. I. 1—18. sorsz., 52, 53, 115, 135/x, 167, 203, 255, 294, 329, 335/kk, 365, 400, 436, 472, 485, 536, 551/aa, hr. sz. alatt foglalt s B. 3. t. a. Pivovarnyik János nevére irt ingatlanra 97 kor. kiküldési árban azzal, hogy a kerekre 31. sz. tjkben C. 10. t. a. 2056/892 sz. végzéssel özv. Pivovarnyik Zsuzsanna javára bekebelezett hasznélvezeti jog ezen árverés által nem érintetik, az árverést elrendelte és a fentebb megjelölt ingatlanok az 1908. évi október hó 1-én napján délutáni 10 órakor Kerekre községházán nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak bányapénzül 61 korona 10 fillért és 9 kor 70 fillért készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

Kir. bíróság, mint tkvi hatóság.

Girálty, 1908. július 8.

Ulykovicz,
kir. aljbíró.

Pallas nagy LEXIKONA

18 kötetben eladó. — Ugyanott több különféle könyv. Tábor-út 4.

Eladó ház.

Kassai-út 9. sz. vendéglő-épület, a hozzátartozó mellékhelyiségekkel, istállókkal — eladó.

Bővebb felvilágosítással szolgálnak Gellért Testvérek.

FEDERIT :: legújabb, :: legkönnyebb,

legtartósabb TETŐFEDŐANYAG, mely szagtalan, homoknélküli TETŐFEDŐLEMEZ.

10 m. hosszú, 1 m. széles tekercsekben kapható.

— Ára tekercsenként 8 korona, helyt eperjesi raktárban. —

Főraktár: LUCHS EDE ÉS TÁRSA cégégnél, EPERJES.

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

VESE- ÉS HÓLYAGBAJOKNÁL MINDEN VIZET FELÜLMUL. KELLEMEZ, KISSÉ SAVANYKÁS ÍZÜ, VASMENTES, SZÉNSAVDÚS, RENDKIVÜL ÜDÍTŐ ASZTALI VÍZ.

ORVOSILAG AJÁNLVÁ. ORVOSILAG AJÁNLVÁ.

Ivgyógyomlóra használva vese- és hólyagbajoknál, a vesemedencze idült hurutjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásúnak bizonyult. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség.

Muschong buziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn.

Alapítottatott 1880-ban.

THRÓR GYULA

női- és férfidivat-árúháza

Eperjes, Fő-utca 69. szám.

Állandó nagy választék: selyem-, női- és férfi-fehéreműek-, női divatkelmék- és mindennemű díszekben. — Vászón- és asztalneműek. — Szőnyeg, függöny, ág- és asztalterítők. — Valódi trieszti Linoleum. — Kész blousok, jouponok. — Menyasszonyi kelengyék és minden e szakba vágó cikkek.